

Tisková zpráva
Lucemburk 10. listopadu 2020

Účetní závěrka EU za rok 2019: čistý výrok, ale příliš mnoho chyb ve výdajích

Evropský účetní dvůr v dnes zveřejněné výroční zprávě za rozpočtový rok 2019 schválil účetní závěrku EU, která podává „věrný a poctivý obraz“ o finanční situaci EU. Zároveň dospěl k závěru, že platby byly zatíženy příliš mnoha chybami, a to zejména v kategorii výdajů „s vysokým rizikem“. Vzhledem k této skutečnosti i navzdory zlepšením v některých výdajových oblastech auditoři vydávají záporný výrok o výdajích. Při této příležitosti také zdůrazňují potřebu zajistit spolehlivé a efektivní řízení finančního balíčku, který byl dojednán v reakci na koronavirovou krizi a v jehož důsledku se výdaje EU v následujících několika letech téměř zdvojnásobí.

Celková míra nesrovnalostí ve výdajích EU zůstává relativně stabilní, a to 2,7 % v roce 2019 oproti 2,6 % v roce 2018. Výdaje EU vykazují i pozitivní prvky, jako například vývoj v oblasti přírodních zdrojů a trvalé výsledky v oblasti správy. Avšak kvůli struktuře rozpočtu EU a jeho vývoji v čase představují vysoce rizikové částky v roce 2019 více než polovinu kontrolovaných výdajů (53 %), což je více než v roce 2018. To se týká zejména úhradových plateb, například v oblasti soudržnosti a rozvoje venkova, kde jsou výdaje EU řízeny členskými státy. Na vysoce rizikové výdaje se často vztahují složitá pravidla a kritéria způsobilosti. Tato výdajová kategorie i nadále obsahuje významnou (materiální) míru chyb ve výši 4,9 % (2018: 4,5 %). Podle závěru auditorů má míra chyb rozsáhlý dopad, a o výdajích EU proto vydali záporný výrok.

Zároveň auditoři využili příležitosti zaměřit se do budoucna. V červenci 2020 dosáhla Evropská rada politické dohody o rozpočtu EU na období 2021–2027 ve spojení s dočasným nástrojem Evropské unie na podporu oživení (označovaným jako „Next Generation EU“), který je určen k řešení hospodářských a sociálních dopadů krize covid-19. V důsledku toho budou výdaje EU v příštích několika letech výrazně vyšší.

„Náš záporný výrok k výdajům EU za rok 2019 je připomínkou, že pro všechny finanční prostředky EU potřebujeme nejen jasná a jednoduchá pravidla, ale také účinné kontroly toho, jak jsou tyto prostředky vynakládány a zda se dosahuje zamýšlených výsledků,“ uvedl předseda EÚD Klaus-Heiner Lehne. „To má mimořádný význam s ohledem na plánovaný fond na podporu oživení, jenž má pomoci v boji proti dopadům pandemie covid-19. V současné krizové době nese Evropská

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních výroční zprávy přijaté Evropským účetním dvorem.
Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

komise a členské státy obrovskou odpovědnost za to, aby finance EU byly řízeny řádně a efektivně.“

Čerpání evropských strukturálních a investičních (ESI) fondů členskými státy bylo i nadále pomalejší, než se plánovalo. Do konce roku 2019, tj. předposledního roku současného sedmiletého rozpočtu, bylo vyplaceno pouze 40 % (184 miliard EUR) dohodnutého financování EU na období 2014–2020 a některé členské státy čerpaly méně než třetinu. To přispělo k navýšení zbývajících závazků, které do konce roku 2019 dosáhly 298 miliard EUR, což odpovídá téměř dvěma ročním rozpočtům. Tato situace tak s sebou nese další výzvy a rizika, protože Evropská komise a členské státy musí v novém rozpočtovém období poskytnout na vyčerpání prostředků více času.

Základní informace

Výdaje EU v roce 2019 činily celkem 159,1 miliardy EUR, což odpovídá 2,1 % celkových veřejných výdajů členských států EU a 1,0 % hrubého národního důchodu EU. Největší podíl kontrolovaných finančních prostředků, a to 47 %, připadal na oblast „Přírodní zdroje“, 23 % připadalo na „Soudržnost“ a 13 % na „Konkurenceschopnost“. Přibližně dvě třetiny rozpočtu se čerpají v rámci tzv. sdíleného řízení, kdy jednotlivé finanční prostředky rozdělují, projekty vybírají a výdaje EU řídí členské státy.

Auditoři každoročně kontrolují příjmy a výdaje EU a zkoumají, zda je roční účetní závěrka spolehlivá a zda jsou příjmové a výdajové operace v souladu s platnými pravidly a nařízeními EU i členských států.

Účetní závěrka EU se sestavuje podle účetních pravidel založených na mezinárodních účetních standardech pro veřejný sektor a zobrazuje finanční situaci Unie na konci předchozího rozpočtového roku a finanční výkonnost během tohoto roku. Finanční situace EU zahrnuje krátkodobá i dlouhodobá aktiva a pasiva jejích konsolidovaných subjektů ke konci roku.

„Čistý“ výrok znamená, že údaje podávají věrný a poctivý obraz a jsou v souladu s pravidly účetního výkaznictví. Výrok „s výhradou“ znamená, že auditoři nemohou vyjádřit čistý výrok, ale zjištěné problémy nemají rozsáhlý dopad. „Záporný“ výrok svědčí o rozsáhlých problémech.

Aby auditoři mohli výrok vyjádřit, testují vzorky operací s cílem získat statisticky podložené odhady toho, do jaké míry jsou příjmy a jednotlivé výdajové oblasti zatíženy chybami.

Odhadovanou míru chyb porovnávají s 2% prahem, což je limit, nad nímž se míra nesprávných příjmů anebo výdajů považuje za významnou (materiální). Odhadovaná míra chyb nevyjadřuje míru podvodů, neefektivnosti nebo plýtvání, ale jde o odhad objemu prostředků, které neměly být vyplaceny, protože nebyly plně využity v souladu s pravidly EU či vnitrostátními pravidly.

Evropský účetní dvůr (EÚD) je nezávislý externí kontrolní orgán Evropské unie. Jeho zprávy a stanoviska tvoří jeden ze základních prvků v hierarchii vyvozování odpovědnosti EU. Využívají se při vyvozování odpovědnosti subjektů odpovědných za provádění politik a programů EU: Komise, ostatních orgánů a subjektů EU a veřejných orgánů v členských státech. EÚD varuje před riziky, poskytuje ujištění, poukazuje na nedostatky a osvědčené postupy a nabízí tvůrcům politik a norem EU pomoc v podobě pokynů, jak zlepšit řízení politik a programů EU.

Výroční zpráva o rozpočtu EU, výroční zpráva o Evropských rozvojových fondech a souhrnný dokument „Audit EU za rok 2019 ve zkratce“ jsou k dispozici zde: eca.europa.eu.

Dne 13. listopadu bude také poprvé zveřejněna zpráva EÚD o celkové výkonnosti rozpočtu EU.